

Základná škola s materskou školou, Hlavná 113/68, Terňa

Školský vzdelávací program

**Materská škola – Elokované pracovisko ako súčasť Základnej školy
s materskou školou, Záhradná 201/6, Terňa**

MRAVČEKOVIA

Názov školy	Materská škola, Elokované pracovisko ako súčasť Základnej školy s materskou školou, Hlavná 113/68, Terňa
Názov školského vzdelávacie programu	Mravčekovia
Stupeň vzdelania	Predprimárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	1-4 roky
Forma výchovy a vzdelávania	celodenná
Vyučovací jazyk	slovenský
Riaditeľ školy	PaedDr. Pavol Tokár
Zástupkyňa riaditeľa pre MŠ	Mgr. Erika Dziaková
Zriaďovateľ	Obec Terňa, Hlavná 119/58, Terňa
Prerokovaný v pedagogickej rade	24.8.2022
Prerokovaný v rade školy	19.9.2022
Schválený zriaďovateľom	20.9.2022
Vydaný dňa	24.6.2022

Platnosť dokumentu od: 20.9.2022

Platnosť dokumentu do :

Revidovanie/úprava:

Platnosť dokumentu od:

Platnosť dokumentu do:

Platnosť dokumentu od:

Platnosť dokumentu do:

OBSAH

Úvod.....	4
1 Názov školského vzdelávacie programu.....	4
2 Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania.....	4
3 Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu.....	7
4 Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania.....	7
5 Učebné osnovy.....	8
5.1 Východiská plánovania.....	8
6 Vyučovací jazyk.....	10
7 Hodnotenie detí.....	14

ÚVOD

Školský vzdelávací program je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v školách podľa školského zákona. Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona a s príslušným štátnym vzdelávacím programom.

1 Názov školského vzdelávacieho programu

Názov Školského vzdelávacieho programu Materskej školy – Elokovaného pracoviska, ktoré je súčasťou ZŠ s MŠ v Terne je

„Mravčekovia“.

2 Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Podľa Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **hlavným cieľom** predprimárneho vzdelávania je do viesť každé dieťa na konci jeho predškolského obdobia k tomu, aby v rozsahu svojich osobnostných predpokladov získalo veku primeranú kognitívnu, senzomotorickú a sociálno-citovú samostatnosť ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti.

Cieľom a poslaním výchovy a vzdelávania v našej materskej škole je umožniť dieťaťu:

- individuálnym prístupom uľahčiť deťom plynulú adaptáciu na zmenené školské prostredie,
- zlepšovať sociálnu aktivitu a naplňovať potrebu sociálneho kontaktu s rovesníkmi i s dospelými,
- podporovať vzťah k poznávaniu a učeniu a rozvoj individuálnych spôsobilostí dieťaťa,
- prostredníctvom hry, priamej skúsenosti a aktívneho bádania umožniť naplňovať život a učenie,

- zlepšovať grafomotorické zručnosti s dôrazom na správny úchop grafického materiálu, primeranú pracovnú plochu a správnu polohu sedenia dieťaťa počas činnosti,
- osvojovať si pohybové zručnosti a zdokonaľovať pohybové schopnosti,
- rozvíjať komunikačné schopnosti, precvičovať správnu výslovnosť a rozvíjať súvislé vyjadrovanie,
- poznávať a získavať schopnosť uplatňovať svoje práva,
- individuálne rozvíjať deti so špeciálnymi potrebami,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre i k regionálnemu folklóru,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, vhodnými aktivitami a zaradením tém o ľudskom tele, o zdravej výžive, o predchádzaní chorôb, aktivitami vedúcimi k podpore zdravia, pohybom, športom starať sa o svoje zdravie a chrániť ho a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- dosiahnuť optimálnu kognitívnu, senzomotorickú a sociálno-citovú úroveň ako základ na školské vzdelávanie v základnej škole a na život v spoločnosti,
- rozvíjať mieru školskej spôsobilosti a v období pred vstupom do základnej školy a realizáciou spoločných podujatí ZŠ s MŠ zabezpečiť plynulý prechod detí z materskej školy do základnej školy a utvárať ich predpoklady na ďalšie vzdelávanie
- získať prvotné základy komunikačných kompetencií, matematických kompetencií a kompetencií v oblasti vedy a techniky, digitálnych kompetencií, kompetencií učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť, sociálnych a personálnych kompetencií, občianskych kompetencií a pracovných kompetencií,
- rozvíjať prírodovednú a enviromentálnu gramotnosť i cítenie detí, prostredníctvom projektu „**Mravčekovia spoznávajú prírodu**“ a rôznymi aktivitami podporovať starostlivosť o prírodu,
- vychovávať k dopravnej disciplíne a rozvíjať schopnosť v praktických situáciách na dopravnom ihrisku uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne platných predpisov.

Základná škola s materskou školou v Terni poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie pre deti od 2 do 6 rokov a deťom pokračujúcim v plnení povinného predprimárneho vzdelávania. Hlavnou snahou materskej školy je vytvoriť pre deti prostredie, kde cítia bezpečie, dôveru a priateľskú atmosféru, sú spokojné a môžu sa zdravo rozvíjať a efektívne učiť. Cieľom pedagogického procesu je dosiahnuť čo najvyšší stupeň samostatnosti detí podľa jeho aktuálnych možností, získanie kompetencií, ktoré budú schopné uplatňovať aj v ďalšom živote a vzdelávaní.

Zameraním našej materskej školy je:

- rozvíjať environmentálne cítenie, ochotu detí spolupracovať pri skúmaní prírodných reálií, rozvíjať nadšenie a záujem o prírodnú časť sveta, vytvárať priestor na vysvetlenie si javov vlastným spôsobom postavenom na minulej a aktuálnej skúsenosti prostredníctvom turistických vychádzok – Čergov, Stráž, Vápeníky
- priblížiť deťom ľudové zvyky a tradície, podnietiť záujem detí o tradičné remeslá a utvárať pozitívny vzťah k regionálnemu folklóru,
- využiť dopravné ihrisko v areáli MŠ na rozvoj detí v oblasti dopravy a bezpečnosti, k získaniu návykov súvisiacich s bezpečným správaním sa v cestnej premávke.

Akcie vyplývajúce zo zamerania materskej školy:

- Šarkaniáda
- Úcta k starším
- Mikuláš
- Vianočná besiedka
- Fašiangový karneval
- Rozprávkový deň
- Dopraváčik
- Deň rodiny
- Výlet
- Rozlúčková slávnosť
- Predplavecký výcvik

3 Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu

V zmysle § 16 zákona 245/2008 v znení neskorších predpisov absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole získa dieťa **predprimárne vzdelanie**. Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. Môže ho však ukončiť aj vtedy, ak nedovršilo šiesty rok veku, ale podľa vyjadrenia príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast môže plniť povinnú školskú dochádzku. V tomto prípade ide o predčasné zaškolenie dieťaťa na žiadosť zákonného zástupcu. Dokladom o získanom stupni vzdelania je **osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania**, ktoré vydáva materská škola a dieťa ho získa počas slávnostnej rozlúčky s materskou školou. Osvedčenie sa vydáva na konci školského roka s dátumom 30. jún.

4 Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka štúdia resp. dochádzky je limitovaná záujmom zákonného zástupcu dieťaťa. Spravidla je niekoľkoročná (1 – 4 roky), ale i jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky.

Povinné predprimárne vzdelávanie v materskej škole trvá jeden školský rok, ak však dieťa po dovŕšení šiesteho roka veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľka materskej školy rozhodne o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole na základe písomného súhlasu príslušného zariadenia poradenstva a prevencie, písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. Ak dieťa ani po pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole nedosiahlo školskú spôsobilosť, začne najneskôr 1. septembra, ktorý nasleduje po dovŕšení siedmeho roka dieťaťa, plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole.

Forma výchovy a vzdelávania v našej materskej škole je vo všetkých triedach celodenná, ale v prípade záujmu rodičov sú deti prijaté aj na poldenný pobyt.

5 Učebné osnovy

Učebnými osnovami našej materskej školy sú vzdelávacie štandardy Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, ktorý je zverejnený na webovom sídle Ministerstva školstva vedy, výskumu a športu SR.

Obsah vzdelávania v materskej škole sa vymedzuje v nasledujúcich oblastiach:

- Jazyk a komunikácia
- Matematika a práca s informáciami
- Človek a príroda
- Človek a spoločnosť
- Človek a svet práce
- Umenie a kultúra
- Zdravie a pohyb

5.1 Východiská plánovania

Východiská plánovania načrtávajú základný prístup našej materskej školy k plánovaniu výchovno-vzdelávacej činnosti. Nasledovné princípy vyjadrujú, akým spôsobom materská škola postupuje pri usporadúvaní konkrétneho obsahu vzdelávania.

Výchovno-vzdelávacia činnosť je plánovaná týždenne vzhľadom na špecifiká práce v materskej škole s celodennou výchovou a vzdelávaním, kedy predprimárne vzdelávanie zabezpečujú striedavo na zmeny dve učiteľky. Plán výchovno-vzdelávacej činnosti chápaný ako súčasť prípravy na výchovno-vzdelávaciu činnosť, ktorého forma a spôsob vedenia sú schválené pedagogickou radou.

Učiteľky vzájomne spolupracujú v rámci prípravy a plánovania svojej výchovno-vzdelávacej činnosti v konkrétnej triede, ale i v celej materskej škole. Je úplne na ich vzájomnej súčinnosti a dohode, koľkokrát maximálne za týždeň zaradia jednotlivé vzdelávacie oblasti. V rámci cielenej vzdelávacej aktivity zohľadňujú možnosť voľby vzájomne kombinovať a prelínať príslušné vzdelávacie oblasti.

Učiteľky vychádzajú pri plánovaní z poznania aktuálnej úrovne detí. Rešpektujú ich potreby, prirodzenú variabilitu a sociokultúrne prostredie.

Súčasťou plánovania je zohľadnenie vymedzených 10 obsahových celkov, ktoré korešpondujú s ročnými obdobiami a sviatkami, ktoré sú interným materiálom materskej školy. Každý mesiac je rozdelený do tém, ktorým sa venuje jeden, alebo podľa potreby aj dva týždne. Voľba konkrétnej témy a dĺžka jej časového úseku je na uvážení a dohode učiteliek danej triedy. Témy predstavujú ucelenú opornú konštrukciu pre zostavenie konkrétneho obsahu vzdelávania, ale zohľadňujú i zmysluplnú situačnú spojitosť aktivít s deťmi v rámci určitého obdobia, ako i tradíciu a podmienky našej materskej školy. Jednotlivé témy je možné podľa potreby učiteliek danej triedy zlúčiť, prípadne akokoľvek zmeniť ich poradie z dôvodu materiálno-technického zabezpečenia plánovaných aktivít v triedach. Pri realizácii projektov a centrálnych aktivít materskej školy je potrebná spolupráca medzi všetkými učiteľkami, ale i vedením materskej školy.

Rozpis tém na rok

Mesiac	Obsahový celok	Témy
IX	Život v škole	1. Kam patrí 2. Ja a moji kamaráti 3. Špinulienka 4. Jeseň
X	Prišla jeseň	1. Plody jesene 2. Zeleninovo-ovocný týždeň 3. Stromy 4. Ľudia a ich práca 5. U nás doma
XI	Svet okolo nás	1. Z čoho sa vyrába 2. Premôžem bacila – ľudské telo 3. Zmysly 4. Farebný svet
XII	Zimné sviatky	1. Mikuláš 2. Vianoce 3. Čarovný svet hračiek
I	Zimná krajina	1. V obchode 2. Lesné zvieratka 3. Naša dedina – mesto 4. Zimné športy
II	Rok a jeho časti	1. Bezpečnosť a dopravné prostriedky 2. Ročné obdobia 3. Od rána do večera 4. Karneval
III	Jarné slnko	1. Neživá príroda 2. Rastliny 3. Z rozprávky do rozprávky

Mesiac	Obsahový celok	Témy
		4. Kniha náš kamarát 5. Prišla jar
IV	Naša Zem	1. Jarné sviatky 2. Domáce zvieratá 3. Deň Zeme, Deň vtákov 4. Naša Zem je guľatá
V	Láska k rodine	1. Vlasť – Prešov 2. Kvet pre mamičku 3. Hmyz 4. Živočíchy a rastliny vodných tokov 5. MDD
VI	Už ideme na prázdniny	1. Škola 2. Cesta do vesmíru 3. Dovidenia milá škola 4. Leto voňavé Predplavecká príprava

Učiteľky plánujú výchovno-vzdelávaciu činnosť (ďalej len VVC) týždenne cez vzdelávacie aktivity systematickým spôsobom od menej náročných požiadaviek na dieťa k náročnejším a rešpektujú metodické postupy špecifické pre jednotlivé vzdelávacie oblasti. Zohľadňujú sociokultúrne prostredie detí a samé autonómne rozhodujú na základe charakteru formulácie konkrétneho výkonového štandardu, či k jeho dosiahnutiu smerujú priebežne vytvorením príležitostí prostredníctvom prirodzených každodenných socializačných situácií v rámci dlhšieho časového obdobia, alebo ich je potrebné plánovať a realizovať v konkrétnych cielených vzdelávacích aktivitách. Obsah i forma plánu VVC je určená interným tlačivom, ktorého súčasťou sú: vzdelávacia oblasť, podoblasť, výkonový štandard, úroveň, organizačná forma, aktivita.

Na základe hlbšieho poznania charakteristiky jednotlivých vzdelávacích oblastí, ako aj poznania vzdelávacích štandardov, si pedagogičky samostatne volia vhodné metódy, stratégie, formy a prostriedky pre svoju plánovanú výchovno-vzdelávaciu činnosť. Ich výber a uplatňovanie je právom každého pedagogického zamestnanca.

Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti učiteľky dôsledne uplatňujú princípy inkluzívneho vzdelávania. Materskú školu navštevujú aj deti zo sociálne znevýhodneného prostredia z marginalizovanej rómskej komunity a sú v nej zaškolené. Materská škola pre začlenené deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vytvára v prípade potreby vhodné podmienky prostredníctvom individuálneho vzdelávacieho programu alebo

prostredníctvom vzdelávacích programov určených pre školy, ktoré vzdelávajú deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

V čase školských prázdnin, kedy je počet detí nižší, sa výchovno-vzdelávacia činnosť plánuje a realizuje v hrách a hrových činnostiach.

6 Vyučovací jazyk

Podľa § 12 zákona 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) je vyučovacím jazykom, v ktorom sa realizuje predprimárne vzdelávanie v našej materskej škole, je štátny jazyk na území Slovenskej republiky – **slovenský jazyk**.

7 Vnútorný svet kontroly a hodnotenia detí

Evalvácia predstavuje rôzne spôsoby vyhodnocovania výchovno-vzdelávacieho procesu. Hodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti v rámci triedy je zodpovednosťou učiteliek. Cieľom hodnotenia je posúdenie účinnosti pedagogickej práce, preverenie vedomostí, zručností a spôsobilostí detí, aby sme mali dôkladné poznanie o ich učebnom pokroku. Pri hodnotení výsledkov detí vychádzame zo školského zákona. Systém kontroly a hodnotenia detí je priebežné monitorovanie výsledkov vzdelávania sa detí a ich formatívne hodnotenie (zamerané na podporu ďalšieho učenia detí, je užitočnou spätnou väzbou) na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou,
- individuálnymi rozhovormi,
- z výsledkov pedagogickej diagnostiky,
- z úrovne zvládnutia obsahu vzdelávania v materskej škole vymedzeného prostredníctvom jednotlivých vzdelávacích oblastí,
- analýzou výtvarných prác a iných produktov detí (portfólií),
- referenciami od rodičov a iných odborných zamestnancov,
- vyhodnocovaním výsledkov detí na rôznych typoch prehliadok a vystúpení,
- vyhodnocovaním úspešnosti v rámci externej evalvácie,
- zhodnotením výchovno-vzdelávacích výsledkov detí.

Počas každého roka sa realizuje diagnostická činnosť, kde sa zaznamenáva úroveň schopností, vedomostí, spôsobilostí a grafických zručností detí.

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia detí je získať relevantný a dlhodobý prehľad o rozvoji a učení sa dieťaťa i o zrealizovaných opatreniach a ich účinnosti, ktoré smerujú k zlepšeniu kvality materskej školy. Pedagogickým zamestnancom i vedeniu materskej školy poskytuje spätnú väzbu pre ďalšiu prácu s dieťaťom, ako i individuálne vzdelávacie pokroky dieťaťa a výsledky vlastného vzdelávacieho úsilia učiteliek Súhrn zovšeobecnených výsledkov je jedným z podkladov k vypracovaniu správy o výchovno-vzdelávacej činnosti

Vypracovala: Mgr. Erika Dziaková – zástup. riad. ZŠ s MŠ pre MŠ.

Prerokovaný na pedagogickej porade: 24.8.2022

Predložený na vyjadrenie a prerokovaný v rade školy: 19.9.2022

Schválený zriaďovateľom: 20.9.2022

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK ZŠ s MŠ – základná škola s materskou školou, SR – Slovenská republika, BOZP – bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, PO – požiarne ochrane